

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kaj bo z našo zemljo?

Slovenski kmet ječi pod bremenom, iz katerih skoraj ne ve pomoči. Dolga leta krize, neurja in drugi udarci šibe njegovo odporno moč, pomanjkanje zemlje pa ga spravlja naravnost v obupen položaj.

Kadar namreč govorimo o slovenskem kmetu, moramo vedno imeti pred očmi čisto svojski socialni sestav našega podeželja. Pri nas kmeta v ostrem gospodarskem pomenu skoraj ni, to se pravi takega kmeta, ki bi imel zase in za družino dovolj zemlje. Nasprotno pa imamo čez

sto tisoč malih kmetov

in bajtarjev, ki so vsi potrebni zemlje in vsestranske pomoči.

V »Zvezi slovenskih agrarnih interesentov« so ti mali ljudje, ki tvorijo pri nas jedro naroda, upali najti hrbtenico za svojo pravično borbo. Tembolj nas zato preseneča dejstvo, da za pravične zahteve in težnje ni v krogih, kjer bi ga največ pričakovali, skoraj nobenega razumevanja za našega malega človeka.

Ali so gospodje pozabili, da je vsa slovenska kultura delo sinov naših malih kmetovskih ljudi? Stritar, Levstik, Jurčič so bili sinovi malih kmetov, da omenimo samo nekatera najbolj znana imena! Kdor nikakor ne more razumeti nujnega socialnega klica sedanjosti, naj bi vsaj iz spoštovanja do preteklosti, na kateri danes sloni

slovenska narodna zgradba,

odprl oči in priznal slovenskemu malemu kmetu pravico, ki mu gre po božji uredbi in po svetnih zakonih!

Zal vidimo vprav nasprotno. Občni zbor Zveze slov. agrarnih interesentov, o katerem smo podrobneje poročali že v zadnji številki, nam je odgrnil obupno sliko življenja, v katerem hira naš izmozgani kmetovski življenjski.

Da tuji veleposestniki niso naklonjeni našemu človeku, to nas niti ne preseneča. Od njih nam ni pričakovati drugega kakor mržnjo. Naloga države in njenih organov pa je in ostane, to mržnjo tujih mogoteev, ki se grejejo na naših žuljih, tako obrzdati, da nam ne bo v škodo. Dokler ne bodo ti ljudje primorani spoštovati naših prvenstvenih pravic, dotlej naš kmet ne more nikakor imeti občutka, da je res gospodar svoje zemlje. Kdo pa ima od takih nezdravih razmer največ škode, če ne vprav narod in država?!

Črno neurje

Še huje kakor vse to pa nam groze oblaki, ki se s pošastno naglico zbirajo nad nami. Kmetški dolgovi so danes centralizirani v banki. S čim bomo poravnali obroke, ko nimamo niti za sproti? Zlasti letos je Slovenija udarjena, da se Bogu smili! Kar je pustila toča in povodenj, bo

zdaj vzelo deževje. Po nižjih legah zaradi trajne močave gnijo in propadajo vsi pridelki. Ne bo žita, ne bo krompirja in fižola. Zelje so nam požrle gosence. Kdo bo zaustavil plaz, ki nam grozi? Ali se zavedate, da stojimo pred

največjo katastrofo,

kar jih pomni slovenski mali kmet? Če pojde tako dalje, bo v nekaj mesecih slovenska zemlja, ki smo jo s krvjo in trpljenjem varovali toliko stoletij, neusmiljeno prešla v tuje roke. Že danes smo na svojih tleh gospodarji samo po imenu, v nekaj mesecih pa se lahko zgodi, da bodo naši domovi last bank in tistih, ki imajo denar, mi pa bomo kakor sužnji garali na zemlji, kjer nam je tekla zibel, a ne bo zdaj imela prostora niti za naše — grobove! Kdo bo nosil odgovornost za tako razdejanje? Kdo bo celil rane, iz katerih bo krvavelo naše narodno telo? V zadnji uri kličemo vsem, ki imajo še količarkaj smisla za slovensko zemljo in le trahice čuta za slovenskega kmeta: »Zaustavite hudournik, ker bo ta sicer z nami vred pogoltnil tudi vse drugo, kar se še imenuje slovensko!« Narod brez zemlje je drevo brez korenin in je neizbežno pah-njen v smrt.

Deseta božja zapoved nam prihaja v spomin, ko tako razmišljamo o svojem bednem položaju. Dajali smo državi, kar je bilo njenega, dajali smo in dajemo Bogu še bolj vneto, kar je njegovega. Zlepa ni nikjer na svetu toliko cerkva

kakor v Sloveniji, zlepa iz nobene tako siromašne dežele ne gre toliko za božjo čast kakor od nas! Kaj žrtvujemo za vzdrževanje številnih moških in ženskih redov! Naj pride od koderkoli, pri nas je v božjem imenu vsak dobrodošel. Sami sebi pritrgamo, da mu lahko damo.

Ne želi

svojega bližnjega blaga!

In koliko žrtvujemo za misijone! Saj na zemeljski obli ni več celine, kjer ne bi v misijonih sodeloval tudi slovenski, težko prisluženi in krvavo pristradani dinar naših upognjenih, sključenih mater! Kdo bi si bil mogel kdaj misliti, da se bo taisti denar obrnil proti nam in nas pomagal preganjati z naših domov? Mraz nas spreleti, ko spoznavamo, da smo sedaj prišli celo tako daleč. V času, ko je vse postavljeno na glavo, gospodje ne spoštujejo več niti desete božje zapovedi, ki tako odločno prepoveduje pohlep po tujem imetju.

Odkod so nam te misli? Iz besedila konkordata, kjer v členu XVI. stoji določba, da cerkev v svojih ustanovah pri nas »more svobodno pridobivati in posedovati premično in nepremično premoženje« in še bolj iz člena XXII. istega konkordata, kjer stoji doslovno: »Zemljišča, ki so ostala v posesti cerkve, se ji zagotove in ne bodo mogla biti podvržena naknadnim razlastitvam zaradi novih agrarnih zakonov —.«

Po tretji dobri letini

Inštrumenti »Slovenčevega« orkestra so se močno obrabili. Zmerom »fortissime« in večni »tuš« mora tudi najboljši godbenik utruditi in končno najmočnejši »pleh« odneha. Pretirano hvalisanje se obrabi, narod se naveliča fraz in votlih besed, prenasiti praznih obljub in besedne tolažbe; življenje pa, ki gre svojo pot, ne ustreza rado željam »Slovenčevega« gospode. Po vsem tem pa, kakor poje Stritar:

In zdaj so se zaklela še nebesa.

Slovenec, zoper tebe siromaka.

Zato psovke ne užigljejo, zavijanje in sumničanje je utrudilo in pada nazaj na glave njihovih spočetnikov. Zato so pri »Slovenec« in drugih pobožnih podružnicah utrujeni. Le tu patam zaplapola še majhen plamenček, ki pa bolj išče stezic za končni račun, ki bi pozneje služil dokazovanju, češ: mi pa smo že takrat... In kadar takole nekaj mezdi in gomazi, že naprej vemo, da se bo iz tistega nerazpoloženja izvila navadna farbarija. Zato je treba imeti s to gospodo v glavnem sočutje v teh težkih časih.

Navzlic tej naši dobri volji pa le ne moremo mirno in tiho mimo vsake neumnosti, zlasti ne takrat, kadar grozi od tega velika škoda

narodu. In takih slučajev je vedno več. V uvodniku »Slovenca« (petek, 20. avgusta) beremo med drugim tudi tele škodljive, zlagane in neumne besede: »Danes se nahaja naše gospodarstvo po tretji dobri letini v drugačem položaju, kot je bilo leta 1935. ko smo še na vseh koncih in krajih čutili posledice krize.

Ali ni to nekaj strašnega in nezaslišanega, če »Slovenec« v tem času tako piše v svojih uvodnikih? Ali pa ni to tudi strašno škodljivo, čeprav je neumno? Uvodniki so najvažnejši del lista; tam sodelujejo navadno različni »voditelji« in »vodilne glave« in tam prikazano mišljenje se smatra za uradno mišljenje stranke. In zato je neodpustljiv greh proglašati v uvodnikih letošnjo letino »za tretjo dobro letino«. Kaj mu pomaga, če na tretji, četrti ali peti strani prinaša same lamentacije o nesrečah, toči, poplavih, gosenicah, rji, peronospori, gnitju krompirja in drugih sadežih? Letošnja letina v dravski banovini je taka, da ji mora na zimo slediti katastrofa, če se nujno ne ukrene vse, kar je potrebno. Saj smo nedavno brali v istih predalih, da je ocenjena škoda samo po toči in poplavi nad 60 milijonov dinarjev. Mi pa vemo, da je poleg

te škode prva košnja dala komaj dve tretjini lanskega pridelka, da sta ječmen in pšenica dala ponekod komaj seme nazaj, da ni slame, da so gosenice uničile vse zelje, kolerabe in sorodne debelolistnate rastline in da se že selijo na repo, da fižol žre rja in neke črne žuželke, da otava in krompir gnijeta, da peronospora in dež uničujeta trte in da sadje črvavi in odpada.

Kje je torej »Slovenčeva« gospoda našla »tretjo dobro leto«? Ali ti gospodje ne živijo v naši deželi? Ali imajo zavezane oči in zamašena

ušesa? Ali jih nič ne skrbi vsaj bera, ki je s to nesrečo vsaj kolikortoliko v zvezi? Ali pa morda namenoma prikazujejo stvari drugače, da se komu ne zamerijo?

Težko je na vse to odgovoriti!

Eno pa je potrebno, da vsi zakričimo na ves glas, da se bo čulo po vsej državi: »Tretja dobra letina« je v dravski banovini zlagana stvar. Grdo in ostudno zlagana! Dravska banovina je letos udarjena kakor še nikoli, zato naj ji država takoj priskoči na pomoč!

Brezplodno romanje

Mačkovi so v Sloveniji tisti ljudje, ki bi radi s pomočjo dr. Vladimira Mačka, danes voditelja izključno hrvatske fronte in hrvatskega naroda, hitro postali politično pomembne osebnosti in kot take zavzele razna važna politična mesta: župani, poslanci, senatorji, bani, ministri itd. Pa je število poslancev, senatorjev, banov in ministrov, ki odpadejo na Slovence, veliko premajhno, da bi se mogli zadovoljiti »mačkovi«: vseh farbe v Sloveniji.

Zato so pričeli romati v Zagreb posamezni voditelji »mačkovcev«, da bi si izprosili pravovernost od samega dr. Mačka. Dr. Kukovec je vodil svoje omizje, dr. Lončar svoje, dr. Dobovišek zopet svoje, Kreft svoje, Koren svoje itd. Da bi mogli napraviti v Zagrebu boljši vtis, so vzeli s seboj tudi celo nekaj kmetov.

Tem mačkovcem je začel zadnje čase mešati štrane še g. Brodar iz Hrastja, ki misli, da ima najboljše zveze z dr. Mačkom.

Ta »trdna« fronta slovenskih mačkovcev, ki se je izživljala samo v napadih na samostojne in v dobrikanju klerikalcem, je kaj hitro razpadla, ko je uvidela, da dr. Maček noče v vlado in jim ne more utešiti globoke načelnosti njihove politike. Trmasti dr. Maček je vse predolgo v opoziciji in slovenski mačkovi so postali nestrpni. Mačkova pasivnost jim ne gre v račun. Predolgo traja vsa ta reč. In nihče nima nič od tega. In kaj bo, če bo trajala še nekaj let? V Zagrebu trdijo, da morejo zdržati celo sto let v

opoziciji. Čudni ljudje ti Hrvati in nič ne pomislijo, zakaj simpatizirajo slovenski mačkovi z njimi. Nobenega razumevanja nima dr. Maček zanje. Saj se je tudi pri vsakem njihovem obisku v Zagrebu tako nekam čudno izrazil. Nikoli ni jasno povedal, koga prav za prav smatra za svojega zaupnika v Sloveniji. Brez takega žegna pa vendar slovenski kmet nikomur ne verjame, kdo je pravi zastopnik hrvatske dr. Mačkove ideje v Sloveniji.

Enemu od njih je dr. Maček kar odkrito povedal, da ne bo prodajal po Zagrebu kranjskih klobas s kislim zeljem. Kaj torej početi?

Borbo Mačku? Pa da! Zakaj pa ne uvidi velikanske važnosti in potrebe voditeljev slovenskih mačkovcev? Če bi dr. Maček to važnost in potrebo uvidel, bi na mah zajel v svoja jadra vse razpoloženje, ki vlada zanj po Sloveniji. In ker preti nevarnost, da bi to razpoloženje ujel Maček brez slovenskih mešetarjev in posredovalcev, je treba tako možnost za vsako ceno odstraniti.

»Slovenska vas« in »Nezavisnost« opravljata vsaka na svoj način to delo. Za prvo se trudi »kmetski« pokretaš dr. Lončar, za drugo pa »kmetsko-delavski prvoboritelj« dr. Kukovec. Med seboj se zmerjata z izdajalci in prodanci.

Slovenski kmet in slovenski delavec pa gledata to početje in se sprašujeta, čemu ta gospoda poskušata razbijati slovo slovenske vasi in v čigavem interesu slabi ta njegove vrste?

Za narodno čast in posest

Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda v Kočevju je pokazala, da našo zaslužno narodno-obrambno družbo še vedno preveva pravi narodni duh, tisti duh, ki je rešil marsikatero ped ogrožene slovenske zemlje in na tisoče slovenskih otrok.

Kakor pa je to dejstvo razveseljivo, tako je na drugi strani žalostna in za ves narod sramotna resnica, da premoremo Slovenci ljudi, ki iz slepe strankarske zagrizenosti našo družbo napadajo in sovražijo ter ji podtikajo celo — bratenje z našimi narodnimi sovražniki.

To podlo natolcevanje požrtvovalnih slovenskih narodno-obrambnih delavcev je treba javno ožigosati in klevetnikom odločno zaklicati: »Ne skrunite s svojim umazaniam jezikom dela, ki nam je vsem sveto, dela, ki bi moralo biti tudi vaša dolžnost!«

Kdaj se bomo Slovenci povzpeli tako visoko, da bomo znali ločiti meje, do katere uganjamo lahko medsebojne strankarske obračune brez škode za skupnost? Kdaj se tega doma ne more naučiti, naj bi šel vsaj drugam v šolo. Rim in Berlin bi mu podala sijajne vzglede, kako se je treba boriti za narodno posest celo tam, kjer ni sile. Saj se vendar Nemcem ali Italijanom manj pozna izguba milijona ljudi kakor pri nas pešice oseb!

Potrebno bo tudi, da vse politične stranke resno razmišljajo o zahtevah in predlogih cirilmetodarjev, da naj se v bodoče izključi iz političnega trenja barantanje z nemško manjšino v škodo našega naroda. Kako naj se to izvede, o tem so mnenja lahko različna, ob primerni zavednosti in politični morali, ki je pri nas, žal,

hudo padla, pa bi bilo tudi to kaj lahko dosegljivo. In če je treba komu šole, naj samo malo pogleda čez Karavanke na Koroško, pa se bo lahko dovolj naučil.

Družbi sv. Cirila in Metoda smo za vse njeno vrlo delo in za pobude, ki jih daje, iskreno hvaležni. Želimo le, da bi se vrste njenih delavcev še pomnožile in tako okrepile, olajšale in poglobile življenjsko važno delo za našo — narodno čast in posest.

Konjske dirke na Krškem polju

Kljub deževnemu in slabemu vremenu, so se vršile v nedeljo na slavnem Krškem polju napovedane konjske, kakor tudi kolesarske dirke. Tudi letos so se zbrali na Krškem polju številni naši prijatelji, kjer so si, daši na tiho, a pristržno stisnili prijateljske roke. Krško polje postaja z leta v leto za ves nas slovenski kmetski življ privlačna točka — kraj, kjer obujamo spomine na boj, ki ga je napovedal pokvarjenec sam Matija Gubec.

Konjske dirke so bile kljub slabemu vremenu čvrste in vse pohvale vredne. Posebno so se skazali domači konjereji-dirkači in lahko rečemo, da bodo v teku nekaj let kos vsakemu ljubljanskemu, zagrebškemu in beograjskemu športniku.

Rezultati dirk so bili sledeči:

Prva dirka: enovprežna I. Mencin Jože, Drama s 2-tno »Malce« 1800 m 4:56; II. Terin Franc, ml. Sv. Križ z 2letnim »Frenkom«, 1770 m

Od 1. — 12. septembra

Ljubljanski velesejem

50 % popusta na železniki, in na parobredih.

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za din 2.—

RAZSTAVA SLOV. NOVINARSTVA.

Razstava Indija. — Materi za otroke. — Umetnost. Vrtarstvo. — Eksotične ribke. — Zoo. — Male domače živali. — Industrija, obrt. — Tekmovanje harmonikarjev 12. IX. — Kraino zabavišče. — Velikomestni variete, popoldanske predstave zastoj.

Vabimo Vas!

4:59; III. I. Krajner, Bizeljsko z 2letno »Filko«, 1770 m 5:1.

Druga dirka: Zagrebška jahalna galop I. Wolf Aleksander z 8letno »Seko«, 1800 m 4:6; II. Nikolič Ratimir z 7letnim »Orkanom« 4:7; III. M. Magdič z 10letnim »Vidranom« 4:8.

Tretja dirka: enovprežna I. Smeh Josip, Meštinje z 10letnim »Pipzi«, 2700 m 5:53; II. Križanec Hubert, Dobova z 5letno »Marico«, 5:55; III. Turk Ivan, Roje z 7letnim »Monijem«, 6:7.

Četrta dirka: Amerikanski dirkači. I. Lansky Mirko, Zagreb z 6letno »Karmen«, 2700 m 4:52; II. Petan Josip, Sromlje z 6letno »Danico« 4:59; III. Lipej Ivan, Bizeljsko z 3letnim »Manfilkom« 5:1.

Peta dirka: Jahalna galop brez zaprek. I. Košak Ivan, Drama z 6letno »Dali«, 1800 m 3:33; II. Turk Ivan, Roje z 7letnim »Nonic« 3:40; III. Mencin Jože, Drama z 5letno »Pluto« 3:42. Šesta dirka: Jahalna galop z zaprekami: I. Elzner Lotar, Zagreb z 8letnim »Carabag« 2700 m, 5:25; II. Wolf Aleksander, Zagreb z 8letno »Seko« 5:30; III. M. Magdič, Zagreb z 10letnim »Vidranom« 5:37.

Po končani dirki se je vršila na polju velika kmetska prosta zabava.

Nepričakovane ovire

Za prejšnjo nedeljo je bil organiziral baški episkop dr. Irinej Čirić veliko romanje pravoslavnih vernikov na Oplenac in na grob pokojnega patriarha Varnave. Prijavilo se je okoli 1000 romarjev. Kmalu pa so javili novosadski listi, da je to romanje odpovedano, ker so nastopile nepričakovane ovire. Obenem so pozvali vse prijavljene vernike, naj dvignejo denar, ki so ga položili za kritje potnih stroškov.

Sadizem

V dopisu iz Frama pod zelenimi Haložami, ki ga je prinesel »Slovenec« 20. t. m. na zadnji strani je bilo nalajano med drugim tole:

»Tekme žanjic, ki nam jo je obljubljalo društvo kmečkih fantov in deklet iz sosednje občine, najbrže ne bo treba. Toča je namreč opustošila naše njive in s tem tudi preprečila, da bi se zopet uporabljal Gospodov dan za razna tekmovalna namesto za službo božjo.«

Kmetski fantje in dekleta, pa tudi vi starejši kmetje in kmetice! — ali se vam ne zdi, da cikne to pisanje skoraj po tistem veselju in nekem notranjem sadističnem zadoščenju satana — da šiba božja tako neusmiljeno mlati po dobrih, ki so jih obdelale pridne in žuljave kmet-ske roke?

Uganka

Kdo ve, kje se nahaja tista slovita 3 razredna ljudska šola, katere končno spričevalo velja prav tako kot diploma univerze?

Kdo je bolj zaslužen za nebesa: ali tisti, ki cel teden trdo dela — pa ob nedeljah počiva; ali tisti, ki ob nedeljah dela, pa cel teden počiva?

Doma in drugod

Katoliška akcija

na Hrvatskem je priredila v nedeljo v Požegi evharistični kongres. Med govorniki je bil tudi profesor Peter Grgec, ki je v svojem govoru očrtal delokrog katoliške akcije in zatrdil, da se suče njeno delo samo v mejah katoliške cerkve in njenega delokroga. V politiko, da se katoliška akcija ne misli spuščati in nima za politično stranko niti izvežbanih ljudi, niti sredstev.

Sicer pa priznava katoliška akcija v celoti vodstvo hrvatske fronte z g. dr. Mačkom na čelu.

Katoliške akcije po vsem svetu so podrejene naravnosti vodstvu Vatikana. Za vse katoliške akcije torej enotno vodstvo. In vendar kako različna taktika se odreja posameznim katoliškim akcijam. Ponekod je katoliška akcija izrazito politična stranka, drugod se v politiko sploh ne meša. To so tajnosti kongregacije za pospeševanje vere v Vatikanu.

Dr. Mehmed Spaho

minister za promet, je bil sprejet v avdijenco pri Nj. Vis. knezu namestniku na Brdu pri Kranju.

Velike svečanosti

pripravljajo vse jugoslovanske nacionalne organizacije za 6. septembra ob priliki rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II.

Sokol kraljevine Jugoslavije je že izdelal podrobna navodila za ta dan vsem sokolskim edinicam.

Na Banjici v Beogradu se bo vršila veličastna vojaška parada.

Nadomestne volitve

Upravno sodišče v Zagrebu je razveljavilo izvolitev svetovalcev in namestnikov kmetijske zbornice savske banovine za srece Korenice, Vinici, Grubiško polje in Zlatar. Zato so bile razpisane naknadne volitve za 10. september. Kakor znano, kmetijska zbornica v Zagrebu sploh ne deluje, ker so se skoraj vsi kmetovalci spričo sedanjih razmer odločili za abstinenco.

Dvolastniki dobe odškodnine

Ze izza leta 1918. pripada dvolastnikom ob jugoslovansko-italijanski meji odškodnina, ki je pa doslej niso še prejeli. Zaradi tega je poslanec logaškega okraja, g. St. Lenarčič, na pristojnih mestih posredoval za izplačilo teh odškodnin. Dobil je zagotovilo, da bodo odškodnine sedaj izplačane.

Obmejni dvolastniki bodo zadovoljni, če bo njih potrpljenje končno po tolikih letih vendar kaj drugega kakor božja mast.

Prazna slama

Izza časa občinskih volitev v Moravčah, ki so bile lani 25. oktobra, je tekla proti dotodanjemu zaslužnemu županu Ignacu Tomcu in posestniku Janezu Lundru obtožba po čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Oba sta bila obtožena, da sta razširjevala tedaj krožeči letak »Vsem poštenim Slovincem« med ljudstvom. Sam moravški kaplan je poslal en izvod tega letaka tajništvu JRZ v Ljubljano, enega pa je izročil orožnikom v Moravčah.

Bijši župan Tomc je bil še poleg tega obtožen, da je iznašal neke obdolžitve proti ministru dr. Korošcu.

Prva razprava je bila letos aprila, zadnja pa zdaj koncem avgusta. Vmes je bilo zaslišanih okrog 20 prič, med njimi tudi moravški kaplan Frkulj. Pravica pa je končno le pokazala, da obtožbenca nista tako nevarna kakor bi se nekaterim rado sanjalo. Zato je sodnik v tem značilnem političnem procesu objavil oprostilno razsodbo in sta bila gg. Tomc in Lunder oproščena

vsake krivde in kazni, stroške procesa pa bo nosila — državna blagajna.

Tovarišu Tomcu in Lundru čestitamo s pripombo, da smo bili o njuni neoporečnosti in korektnosti vedno prepričani.

Rojaki iz tujine, pozdravljeni!

V soboto so prispeli v Ljubljano naši rojaki z Westfalskega. Izlet v domovino sta priredili skupno obe naši izseljeniški zvezi — Jugoslovanska centralna zveza, ki jo vodi Pavel Bolha,

Predsednik Jugoslovanske centralne delavske zveze, ki je spremljal naše rojake iz Nemčije na obisk v ljubljeno domovino

in Zveza društev sv. Barbare, ki jo vodi Ivan Lindič.

V domovino se je pripeljalo 523 izletnikov. Z našimi rojaki so prispeli tudi nekateri nemški novinarji in drugi ugledni gostje.

Kmalu za temi so prispeli tudi rojaki iz Francije. Vsi so bili od oblasti in občinstva priščno sprejeti.

Rojakom želimo prijetno bivanje na svetlih slovenskih rodni tleh. Naj bi kratko odmerjeni čas oddiha na slovenski zemlji poglobil in utrdil vezi ljubezni in zvestobe, ki bodo poročila lepše bodočnosti slovenske krvi.

Kongres samoupravnih hranilnic

V Zagrebu bo otvorjen 4. septembra t. l. pod pokroviteljstvom kralja Petra II. kongres samoupravnih hranilnic. Kongresa se udeležijo v velikem številu tudi odlični gostje iz Poljske, Češkoslovaške in Italije. Iz Češkoslovaške baje pride 60 delegatov, med njimi več narodnih poslancev in senatorjev. Kongresa se udeležijo tudi generalni direktor Mednarodnega zavoda za varčevanje profesor Ravizza iz Milana. Glavna zahteva kongresa bo izdaja enotnega hranilničnega zakona, kokršnega imajo že davno druge države.

Zopel žrtve rudarskega dela

Zadnjo soboto je Zagorje pretresla nenadoma vest o nesreči v kotredeškem rovu premo govornika. Plast premoga se je udrila pod rudarji in nesreča je zahtevala tudi smrtno žrtev.

Vozač Janez Jere je vprav odpeljeval dobro naložen voziček, ko so se udrila tla pod njim. Pritisk je bil tolikšen, da so se tračnice zvile kakor žica. Vzlic temu se je Jere z nadčloveškim naporom rešil in je priklical tovariše, da so prišli na pomoč.

Plasti kamenja, premoga in tramovja so zasule tudi rudarja Zorka in Joharja. Po 7urnem reševalnem delu so Zorka še živega, čeprav strahovito poškodovanega, rešili iz objema smrti,

Zoharja pa so odkopali po 24urnem naporu mrtvega.

Zrtev dela je oče 13 otrok, od katerih jih živi še enajst. Lahko si mislimo presunljivo žalost nesrečne vdove in otrok, ko so rudarji prinesli očetovo mrtvo truplo domov.

Z bridko prizadeto družino sočustvuje vsa dolina.

Slaba hmeljska letina

Po poročilih srednjeevropskega hmeljskega urada v Zaleu bo letos pridelala Češkoslovaška samo 185 do 190 tisoč stotov namesto 240.000 lanskih. Glede kakovosti pa bo letošnji hmelj po dosedanjih poročilih prvovrsten. Slična so tudi poročila iz Nemčije, Poljske in Francije. To daje razumeti, da bodo cene hmelju letos zelo ugodne.

Jesenski velesejem

bomo imeli letos od 1. do 12. septembra. Prireditve bo obsegala celo vrsto kulturnih in gospodarskih razstav, ki bodo zavzemale okrog 40.000 m² prostora. Največja izmed teh razstav bo razstava slovenskega novinarstva, ki bo vzemala 4 razstavne zgradbe. Tu bo podan prikaz in razvoj naših pisanih in tiskanih novin, novin v podobi, govorjenih in petih novin ter novin v živi sliki. Vse to bo poživljeno z raznimi strokovnimi razstavnimi objekti. Tako bo razstavljena moderna tiskarna v obratu, model tovarne papirja v obratu itd. Tekom razstave bo izhajal sejemski dnevnik, ki ga oodo urejevali kar tam na velesejmu. Slovenski misijonarji prirede etnografsko in misijonsko razstavo »Indija«. Ta razstava nam bo prikazala tajne in čare nam tako tuje Indije, njeno kulturo, v glavnem pa delovanje slovenskih misijonarjev. Razstavo »Materi za otroka« priredi Zveza gospodinj v Ljubljani. Razstava bo obsegala higieno, zdravstvo in vzgojo otroka v predšolski in šolski dobi, prehrano, obleko, igrače itd. Javnost bo tudi tokrat zanimala umetnostna razstava slovenskih likovnih umetnikov. Cvetlično razstavo priredi »Klub ljubiteljev cvetlic« v Ljubljani, ki bo gotovo zelo pestra. Izpopolnjena pa bo ta razstava še z razstavo eksotičnih ribic in pa z razstavo meluljev. Ljubitelji sadjarstva si bodo mogli ogledati vzoren sadni vrt, zasajen s plemenitim špalirnim sadnim drevjem. Med nami je zelo mnogo rejcev malih živali. Zato na velesejmu ne bo manjkala razstava malih živali, ki jo priredi društvo »Živalca«. V posebnem živalskem vrtu pa bo na ogled dlakasta in pernata divjad naših gozdov. Pri vsem tem pa seveda ne bo manjkalo razstav raznih industrijskih in obrtniških proizvodov, med njimi tudi slavno znana razstava pohištva. Harmonika je postala naš splošen naroden instrument. Jugoslovanski harmonikarji se bodo udarili za jugoslovansko prvenstvo v nedeljo dne 12. septembra. Utrujenim in zabaveželnim bo na razpolago lepo zabavišče, kjer se bodo mogli odpočiti in okrepiti ob izvrstnih domačih jestevinah in pijačah. Koncerti, ples, velikomestni variete s prvovrstnimi atrakcijami bo nudil dovolj zabave. Pri popoldanskih varietejnih predstavah, ki bodo na prostem, ne bo vstopnine. Na železnicah ima vsak obiskovalec polovično voznino. Na odhodni postaji naj poleg cele vozne karte do Ljubljane kupi še rumeno železniško izkaznico za din 2.—. Na velesejmu bo dobil velesejemsko legitimacijo in potrdilo o obisku, nakar bo imel brezplačen povratek. Potovanje v Ljubljano je dovoljeno od 27. avgusta do 12. septembra, povratek pa od 1. do 17. septembra.

Dr. France Debevec

specijalist za pljučne bolezni in tuberkulozo, se je preselil v Cigaletovo ulico 1/1 (poleg sodišča)

Kaj se godi po svetu

Po manevrih italijanske vojske na Siciliji je Mussolini v nestrpno pričakovanem govoru orisal smernice italijanske politike. Naglasil je, da se Italija smatra za imperij z 51 milijoni prebivalcev ne glede na priznanje ali nep priznanje po Društvu narodov.

Glede Anglije je dejal italijanski diktator:

B. Mussolini

»Kadar govorim o odnošajih z Londonom, moram reči, da je bistvo nerazumevanja v tem, da tam ne marajo razumeti interesa, ki ga jaz branim, in to je: mlada, zdrava in premočna Italija. Toda sporazum v mesecu januarju je zboljšal odnose med Italijo in Anglijo. Jaz mislim, da je mogoče doseči sporazum. Italija hoče sodelovati v vseh problemih, ki so na dnevnem redu evropske politike. Toda upoštevati je treba stvarnost in prva taka stvarnost je naš imperij.«

Med drugim je Mussolini naglasil, da so se odnošaji med Jugoslavijo in Italijo izza marca letos nedvomno zboljšali, a glede Zveze narodov je povedal tole :

»Kar se tiče Zveze narodov, je to priznanje (namreč zasedba Abesinije. Op. ur.) že opravljeno. Mi ne bomo šli v Zenevo, da bi tam v pristojnem uradu prijavili rojstvo našega imperija. Mislimo pa, da je že prišel čas, da naj tam ugotove, da je nekdo mrtev. Že 16 mesecev čaka ta mrtvec na to formalnost. Če se pri tem že ne ozirajo na zdravje politikov, pa naj vsaj pomislijo na zdravje ljudstva. In zato nas ne smejo nikjer dolžiti strahu pred Zenevo. Vem pa samo to, da bomo delali razliko med tistimi, ki so že priznali rimski imperij, in pa tistimi, ki ga še niso priznali.«

Povedal je tudi, da vlada med Rimom in Berlinom popolna vzajemnost, glede Španije pa je samo kratko izjavil, da Italija v Sredozemskem morju ne bo trpela nobenega fašizma.

Govor je zaključil s splošnim pozivom za mir.

V okvir španskih bojev

spada dogodek, ki je razburil in še vznemirja Evropo.

Portugalska kot odkrita zaveznica fašističnih držav podpira generala Franca, češ, da bi bila z zmago republikanskih čet ogrožena. V okviru svojega oboroževanja je Portugalska naročila na Češkoslovaškem večjo množino strojne. Dobavnega roka Češkoslovaška radi preza poslenosti svojih tovarn z drugimi naročili ni mogla držati in je Portugalski ponudila enako množino drugega tipa istega orožja. Portugalska je ponudba odklonila in napravila iz te čisto poslovne zadeve političen spor. Pod pritiskom fašističnih držav boče Portugalska svetu pokazati Češkoslovaško kot državo, ki se je pod vplivom Rusije postavila odločno na stran valencijske

vlade in torej v španskem vprašanju ni več nevtralna.

Na to grdo natančevanje odgovarjajo na Češkoslovaškem z veliko odločnostjo, češ da je Češkoslovaška, ki skuša ohraniti nevtralnost, vedno nov cilj diplomatskih naskokov; če pa se za tem skriva namen, da bi se omajalo češkoslovaško stališče, bo prav tako malo dosežen, kakor je bil pri sličnih enakih poskusih. Ti neprijetni spori bodo vsekakor šele takrat ponehali, če se bodo razčistili odnošaji med velesilami na glavnem pozorišču, torej takrat, ko bo uspelo to, kar se pripravlja med Anglijo in Italijo.

Portugalski ministrski predsednik Salazar bo kaj kmalu spoznal, ko bo zbral poročila o odmevih v mednarodnem tisku, da ni pametno ravnal. Razlogi, s katerimi Portugalska utemeljuje svoj sklep, niso videti prav nič prepričevalni. Posebno neprepričevalna se vidi trditev, da dela ČSR po nasvetih iz Moskve. Če je Portugalska res prepričana, da je ČSR tako zelo pod vplivom Moskve, zakaj je bila potem pripravljena kupovati češkoslovaške strojnice?

Spor še ni poravnán, vendar vse kaže, da se bo kmalu razblinil in ne bo imel v svetovni po-

Trije najpogumnejši Slovani

Levanevski, Levčenko in Poběžimov

Na sliki vidimo ruskega letalca Levanevskega in njegova dva tovariša. Trojica se je pred nekaj dnevi dvignila na tretji polet iz Moskve čez severni tečaj v Ameriko. Levanevski in tovariša niso prispeli na cilj. Več letal in ladij sedaj išče junaške letalce. Kakor poročajo iz Moskve, so tam v nedeljo slišali več radijskih vesti, ki sicer niso bile razumljive, a verjetno izvirajo od Levanevskega. Vse ruske radijske postaje so ves dan pošiljale vesti o položaju ladij in letal, ki iščejo te hrabre junake zračne poti. Če radijska postaja Levanevskega še lahko sprejema vesti, je upati, da bo vendarle mogoče še najti in rešiti vse tri junake.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

litiki takih posledic, kakršne so si zamišljali in želel njegovi — duhovni očetje.

Na Daljnem vzhodu

se je vnela prava vojna, ki divja okrog Šanghaja z vso silovitostjo. Videti pa je, da so Japonci tokrat podcenjevali kitajsko odporno silo in zato zdaj japonski imperializem doživlja na kitajskih tleh hude udarce. Kitajska vojska na vseh bojiščih uspešno tepe Japonce.

Doslej je na kitajski strani v boju 300 tisoč izvežbanih vojakov. Vse kitajsko javno mnenje je na strani generala Čangkajseka, ki zagovarja skrajni odpor in brezobziren obračun z japonskimi imperialisti.

Spričo tega so Japonci v resnih škripcih. Saj jih je padlo že samo v prvih bojih za Nankov okrog 1000 in se je morala njih vojska umakniti. Posebno usodno za japonske militariste pa je razpoloženje naroda in tudi finančnih in gospodarskih krogov, ki so odločni nasprotniki vojne.

Tako se utegne zgoditi, da bo mongolska imperialistična misel na samih domačih tleh doživela odločilen poraz.

Prizadete velesile

so sporočile japonski in kitajski vladi, da bodo branile svoje koncesije na Kitajskem z oboroženo silo. Vse kaže, da si je japonska pohlepnost izbrala pod krinko »borbe proti komunizmu« malo pretrd oreh, ko je hotela z ukrotitvijo in razdelitvijo Kitajske gospodarsko izriniti odtod evropske velesile in Ameriko.

Ceprav je Evropa sicer tako razdvojena, bo tu menda nastopila enotno. Japonska to sluti in se zato tudi boji morebitnih odločnejših korakov velesil. Zanašala se je na svojo mornarico, toda če se združijo v odporu angleška, francoska, italijanska in ameriška mornarica, bo tudi tu Japoncem trda predla.

Rusija

se z vso naglico pripravlja in zbira čete in vojni material na Daljnem vzhodu. Maršal Blücher je

Japonski admiral in mornariški minister Joni, ki upa, da bo s svojo mornarico odločil kitajsko-japonski spor

že odšel v obmejno ozemlje. Čisto pravilno Rusija sklepa, da je japonski napad na Kitajsko samo uvodni korak h končnemu cilju, ki je: Čim bolj oslabilo rusko moč na Daljnem vzhodu, izriniti Rusijo od morja in tako polagoma uničiti njen pomen v Aziji.

Bodočnost bo pokazala, v koliko je bila Rusija današnji nalogi, ki nikakor ni lahka, kos in kako jo je rešila.

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zaslužka, „Kmetjski list“!

Kmetska mladina

Na svoji zemlji — svoj gospod!

Med naloge vsakega prosvetnega delovanja na vasi spada tudi gospodarsko delo. To delo šele da prosveti trdno podlago in omogoči njen napredek in resničen razmah.

Slovenska kmetska mladina se tega prav jasno zaveda. Saj živo čuti sama na sebi, kako huč bič pomeni revščina in gospodarska odvisnost za vsako resnično delo, ki naj bi bilo osnovano na široki podlagi — za blaginjo vsega naroda. Zato tudi skuša — in svojega prizadevanja ne bo opustila — s čebeljo marljivostjo in vztrajnostjo premagati to oviro. Kmetska mladina se zaveda, da je siromaštvo na podeželju tisto zlo, ki kakor strupen tvor razjeda korenine vsega našega dviga in napredka.

Zavedamo se tudi, da čez noč ni mogoče delati in doseči čudežev. Smo narod malih ljudi. Naš kmet, bajtar, dninar, delavec, naš podeželski obrtnik, trgovec in vsi, ki si z delom služijo kruh na deželi ali v trgu in v mestu, morejo uspevati in napredovati samo tedaj, če se združijo. Posamezniki ne pomenijo nič in so samo listi v vetru, brezmočno orodje, ki se z njim igra kapital — »gospod« po svoji mili in nemili volji.

Zato pa je edini izhod, edina gospodarska rešitev malega človeka v združništvu. Zadruga misel krepí, združno delo ustvarja tudi najšibkejšemu pogoje za samostojnost in neodvisnost. Zadruga je in bo tista varna celica, kjer naš kmetski in delavski človek najde svoje zavetje in možnost, da pridé njegova gospodarska delavnost do veljave, ne da bi bila zato podjarmljena ali celo zaslužnjena.

Kmetska mladina gre s tem spoznanjem na delo. Disciplinirana v kulturni organizaciji je dragocena šola za disciplino v gospodarskih združnih organizacijah, ki jih bo morala kmetska mladina izpopolniti in poživeti. Žalostne skušnje sedanje dobe narekujejo kmetski mladini klic: »Kar se je gospodarsko zgodilo s kmetom, z delovnim človekom in z vasjo v zadnjem času, to se ne sme nikoli več ponoviti! Naša sveta naloga je, da za bodočnost preprečimo katastrofo, kakršna nas danes tepe. Nikdar ne smemo dopustiti, da bi šle milijarde, delo treh rodov, neznanokam v izgubo. Ustvariti moramo na ruševinah sedanosti slovenski vasi in podeželju sploh zdravo in vrsto gospodarsko podlago, ki se ne bo bala nobenih pretresov. Ustvariti moramo združništvo, obstoječe iz samih polnovrednih, zavednih in bistrih združnikov, ki bodo kakor hrabri vojaki stali na braniku dela našega malega človeka.

Velika je naloga, ki jo hočemo izpeljati. Zato nas ne strašijo niti žrtve niti morebitni neuspehi. Vemo namreč, da je naš končni cilj še večji in žrtv vreden. Ko ga dosežemo, bo naš človek — na svoji zemlji svoj gospod!

Kmetska mladina veruje v ta dan in z vsem ognjem mladih sil dela zanj.

Moravče

Nedavno je priredilo tukajšnje Društvo kmetskih fantov in deklet tekmo žanjic. K žetvi, ki se je vršila na njivi posestnika tov. Kosa, se je prijavilo 11 žanjic. Takoj po popoldanskem cerkvenem opravilu se je zbralo nepričakovano mnogo ljudi, ki so prisostvovali tej kmetski slavnosti. Povorka je krenila izpred »Kavkovega vrta« na določeno mesto k žetvi. Med veselim vzklikanjem in prepevanjem fantov in deklet smo dospeli na kraj mesta. Tu je

otvoril kmetski praznik poslovodeči predsednik tov. Lavrač Ivan ml. in predal besedo tov. Tomcu, vnetemu borcu kmetske mladine. Ta je vzpodbujal ljudstvo k marljivemu delu, k delu, na katerega je kmetski stan lahko vedno ponosen. Njegov govor je množico burno odobraval in prav tako je odobraval tudi tisto, kar je spregovoril glede cerkvenega govora, ki je bil izdan na svetlo tisto jutro. In gremo mimo takih cerkvenih govorov! Kmetskemu stanu moramo dati prosvete in ker ves teden dela in se bori za svoj kruh, so slavnosti ob nedeljah jako dobrodošle za pouk in razvedrilo kmetske mladine. Potem je govoril še tov. Avsec, predsednik odbora ljubljanskega, ki je opisal borbo kmeta za svoje pravice in prav tako vzpodbujal mladino, naj se vedno drži svojih načel.

Po tem govoru je tov. predsednik tukajšnjega društva dal znamenje za pričetek tekme. Tekmovanje je množica ljudstva z velikim zanimanjem spremljala in se po končani žetvi vrnila skupno s tekmovalkami in tekmovalci na veselični prostor, na senčnat »Kavkov vrt«.

Mlatič

Cvetke najboljšega katoliškega dnevnika

V dopisu iz Frama (20. avg.):

»Tekme žanjic, ki nam jo je obljubilo društvo kmečkih fantov in deklet iz sosednje občine, najbrže ne bo treba. Toča je namreč opustošila naše njive in s tem preprečila, da bi se zopet Gospodov dan uporabljal za razna tekmovanja namesto za službo božjo.«

V tem slučaju je toča torej dobrodošla in toplo pozdravljena, dasi v isti številki iz Metlike poroča, kako so se tamkajšnji fantje vrnili navdušeni iz Črnomlja:

»kjer so pri tekmah vsi občudovali svežo fantovsko mladostnost«.

Drugi dan (21. avg.) pa bobna sledečo nevarno reklamo:

»Trifarsko žegnanje bomo imeli letos 29. avg., zadnjo Jernejevo nedeljo. Prišli bodo tudi romarji od vseh strani, tudi iz Hrvaške in drugih oddaljenejših krajev. Virodinci se že pripravljajo in imajo že izbrane in pripravljene jance in male pujske, ki jih bodo spretno vrtili pod trifarskimi lipami in stregli romarjem in gostom. Tudi dobro metliško kapljico bodo točili, seveda jo bo imela tudi naša Kletarska zadruga dovolj na razpolago in jo vsem priporočamo. Pridite k Trifarski Materi božji na božjo pot in veseli boste z nami in ne bo vam žal.«

Predvsem moramo izjaviti, da nam ime »Trifarska božja pot« res dopade. Ze eno ali dvofarska je huda reč, kaj šele trofarska. Samo se bojimo te nevarne reklame z metliško kapljico in z odbranimi janci in mladimi pujski. Brezje takih lukrativnih milosti ne obeta in kaj bo potem?

V skritem kotičku na žalost pa to le (dne 21. avgusta):

»Možje, ki vodijo usodo ljudstva, bi morali priti do prepričanja, da ni prav, kar doslej gledamo vsak dan v vedno večji meri, da tisti, ki največ dela, trpi, najmanj ima in najmanj uživa; spreten goljuf in slepar, ki najmanj dela, plava v razkošnosti in izobilju.«

Da je »najboljši katoliški dnevnik« to skril na nevidno mesto, je prav lahko razumeti. Težje je zapopasti, če je slavní laški dopisnik to resno mislil, ko je izbral baš ta organ za svojo objavo.

Tu se je v veselem razpoloženju vseh razvila prava kmetska veselica. Proti večeru smo že v težkem pričakovanju udeležencev razglasili in razdelili nagrade. Prvo nagrado je prejela tov. Lavrač Ani in je bila vredna 200 din. Drugo nagrado smo dodelili tov. Ivanki Požarjevi; tretjo tov. Francki Slibarjevi; četrto Pavli Oblakovi; peto Heleni Pirnatovi; šesto Francki Jeričevi; sedmo Ivanki Klinčevi in osmo Ivanki Lavračevi. Nagrajene tekmovalke so bile toplo pozdravljene in naš kmetski prosvetni dan smo z zelo dobrim obiskom mirno zaključili.

Kmetski zbor v Podsmreki

je bil zaradi slabega vremena preložen na prihodnjo nedeljo, t. j. 29. avgusta. Vršil se bo z istim sporedom, kot je bilo objavljeno. Ponovno vabimo vse prijatelje kmetsko-mladinskega pokreta, da prihitijo v nedeljo v velikem številu v Podsmreko. Tovariška društva pa prosimo, naj se ravnajo po navodilih, ki so jih prejela. Naj bo naš zbor dokaz naše moči in sloge!

Med drobnimi »belgrajskimi vestmi« citamo (22. avg.):

»Jutri bo občni zbor delničarjev agencije Avale. Kakor je znano, je bil predsednik upravnega odbora agencije Avale dr. Voja Janjič, podpredsednik pa Miloje Sokič.«

Da, vse to je znano, ni pa znano, da bi bila dala ostavko. Zakaj je torej obč. zbor?

Pod tolažbe polnim naslovom »Opozicija zaman upa« citamo (22. avg.):

»Oni imajo (opozicija) vsi skupaj nad 10 občin v svojih rokah. Oni nimajo strankinega tiska in tudi nimajo pristavev. Dodamo še to, da nimajo na čelu človeka, ki bi imel med njim avtoriteto pri razsojanju sporov med prvaki opozicije. Njihovi prvaki so stremuški ljudje, ter je med opozicijo 10 ljudi, ki hočejo vsi biti predsedniki vlade ter okrog 80 ljudi, ki hočejo zavzemati ministrske in banske uprave.«

Kako lepa informiranost!! Kako bi bilo lepo, če bi vsaj malo s te strani posvetil v svoje vrste in to pravočasno; ne šele, kakor pri Janjiču, Sokiču in drugih, ki so jim sami obrnili hrble!

Jako prijeten, dasi pohujšljiv zgled pa citamo iz Kranja (23. avg.):

»Pester kmetski sprevod. — Za konjeniki z veliko državno zastavo in tujimi konjeniki z zelenimi kmečkimi zastavami — so se razvrstili številni vozovi na katerih je bilo videti najrazličnejša opravila našega kmeta, voz s plugom in sejalcem iz Bitenja, voz s snopom žita (kakšnega?) in žanjicami iz Cerkeja, voz z mlatiči iz Smlednika, voz s pajkelji iz Mavčič, voz sena iz Naklega, živinorejska skupina, voz s tesači, oglarji, apnenica in opekarna. Vmes kosci, ženjice, grabljice. Vsaka skupina je imela harmoniko; kmečka ohcet itd.« Po sv. maši in zborovanju pa: »po kmečki ohceti pa so sledili plesi: stari bolcar, štajeriš, šotiš pa šuštarpolka. Najlepsi in najučinkovitejši pa je bil ples »mazolin«, ki je gotovo eden najlepših med našimi narodnimi plesi. Predvajali so ga fantje in dekleta iz Hrastja tako dovršeno, da so jih gledalci nagradili z navdušenim ploskanjem. Potem je bila še kmečka igra, pri kateri je sodelovalo mnogo harmonikarjev in več pevskih zborov. Ko se je končal ta spored, se je pričelo pristno in iskreno narodno veselje med igranjem godbe harmonik in veselim petjem.« Končava pa: »Gorenjski kmetje

so si z današnjo veličastno prireditvijo zopet okrepili stanovsko zavest in pod okriljem svoje organizacije Kmečke zveze upajo na boljšo bodočnost slovenskega kmečkega stanu.

E, dragi moji, to je pa nekaj drugega kakor na Framu! Tam je hvala bogu toča preprečila! Novost prav lepa so tudi tuji konjeniki z zelenimi zastavami. Na sračje napake spominja tudi vse drugo, le da je pregrešno, če to narede kmečki fantje in dekleta sami brez jerobov in varuhov. Tiste podružnice, ki so lani zaplesale svoja žegnanja po deželi, naj uvrste v program »narodne ples« kakor: »stari bolcar«, »štajeriš«, »šotliš« pa »šuštar-polk«. Potem ne bo greha in ne bodo ob žegnanje. Posebno »učinkovit« zoper pohujšanje je »narodni« ples »mazolin«, zato ker je iz Hrastja, rodnega gnezda Janeza Brodarja, kateremu na čast se je vse to plesalo. Kdor se z »mazolinom« maže, ta sploh ne more onečasti Gospodovega dne.

× Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je za večno zaspala gospodična Vrhnjak Franciška. Pokojnica je preživela vse svoje življenje v samem delu in skrbeh. Drugače je bila blaga ženska. Vsakomur, ki je bil pomoči potreben, je rada pomagala — bila je pravi vzor poštenosti, dobrote in ljubeznivosti. Bog ji povrni vse dobrote, ki jih je bližnjemu storila! Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

× Tragedija v zaporu. V preiskovalnem zaporu okrožnega sodišča se je pred kratkim odigrala pretresljiva tragedija. V preiskovalnem zaporu je namreč nenadoma znorel Spiro Čurković in težko ranil osumljenca Sombora, ubil pa Radislava Manojlovića. Po dejanju se je Čurković nemara zavedel izvršene strahote in si je sam vzel življenje.

Dopisi

Žreče

Za nedeljo dne 15. avgusta se je vabilo bojevnike iz svetovne vojne in se jih prosilo, da naj se udeležijo skupnega tabora na Brinjevi gori. Poročalo se je v »Slovenec«, da bo za tabor vse fajn pripravljeno. Vabil je naš g. župnik J. Bezjak. V vabilih se je naglašalo, da se ta tabor vrši čisto nepolitično.

Žrečani smo ta dan pričakovali veliko množico ljudi iz vseh krajev zelene Štajerske, katerih pa na žalost ni bilo — najbrže radi slabega vremena, ali pa ljudje niso zaupali, da se bode res ta tabor vršil povsem nepolitično.

Na postaji je čakalo par kmetov z našim g. županom Orožmom na čelu, ki je goste po številu 5, ki so se pripeljali z železnico, kar najlepše pozdravil. Med tem pozdravnim govorom je bilo slišati ime g. arhidiakona iz Konjic, kakor tudi ime g. sreskega načelnika od istotam. Pozdravil se je še delegat iz Celja in Ljubljane. Okrog 8. ure je sprevoz v dolžini senega voza krenil izpred postaje na Brinjevo goro. Na čelu spreveda je špila marš muzika iz Slov. Konjic. Za muziko se je uvrstilo kakih 15 oseb, vstevši naš občinski odbor, vse delegate ter že zgoraj imenovane osebnosti.

Pričakovali smo, da posetijo ta dan Brinjevo goro, če že ne daljni njeni častilci, pa vsaj bližnji, saj se je vreme zboljšalo in je nastopil po 10. uri prav lep in sončen dan. Celi potek zborovanja oziroma tabora je bil jako klavern in lahko rečemo obupen.

Istega dne je praznovala planinska koč na Pesku svoj letni praznik, kjer se je brala sv. maša na prostem, katero je opravil č. g. prof. Meško. Na gori se je zbralo mnogo domačih in inozemskih turistov, med katerimi se je zbralo

tudi veliko število naših fantov in deklet z deteljico. Na gori so se fantje in dekleta spoznali ter si v veseljem mladinskem razpoloženju prisegli zvestobo za nadaljnje delo — »kakor nam Bog pomaga!«

Ljubomer

Letos nas je obiskalo toliko neviht in viharjev, da smo po pravici z grozo in strahom gledali v bodočnost. Kljub temu je vendar nekaj malega še ostalo in je položaj v naši okolici sicer slab, vendar imamo vsaj še nekaj upanja.

Sadno drevje je obrodilo zadovoljivo, nekoliko slabše kakor prejšnja leta, zelo lepo pa v Medjimurju, kjer se že razvija živahna trgovina. Poleg tega bo tudi mnogo sadja za jabolčnik. Sadje, zlasti jabolka so letos manj lepa, ker so precej krastava, čemur je vzrok stalno deževje. Slive so založene dobro in bo tudi slivovke dovolj, ker se pri nas ne posveča mnogo skrbi sušenju in vkuhavanju sliv. Vinogradi so letos še precej srečno ušli toči, v kolikor jih ni obiskala že meseca maja in junija.

Vinogradniški pridelek bo srednji. Trsje je sicer še dovolj dobro založeno, mnogo pa je na grozdju peronospora, ki so jo vinogradniki komaj uničevali, ni se jim pa posrečilo, da bi jo čisto zatrli. Stalno deževje in zadnje povodnji so napravile največ škode krompirju, ki je dobival vse leto preveč moče. Skoraj do 50% vsega krompirja v Obmurju je vsled povodnji uničenega, kar se že močno vidi sedaj, ko je njiva krompirja porumenela, nekaj pa je že suhega. Na njivah, kjer ni bilo vode, a je bilo mnogo dežja, krompir močno gnije, kolikor pa še ne gnije, ima črne pike, ki so znak njegove skorajšnje gnilobe. Z izgubo krompirja bo naš kmet močno prizadet, saj je to pridelek, ki ga je lahko uporabil povsod pri gospodinjstvu. Tudi otava je doživela svoj udarec pred košnjo, ko je voda poplavlila, pokošeno pa deloma odnesla.

Nekaj resnic o sadni trgovini

Dnevni časopisi so prinesli poročila, da je trgovina z jabolki popolnoma zastala, vsled čega so odkupne cene padle. Vse to povzroča veliko zgubo kmetu, ki svoje blago ne more vnovčiti, zgubijo pa mnogo tudi izvozniki, ki so jabolka nakupili po visokih cenah in jih sedaj morajo preprodati po nižjih, če se jim to sploh posreči. Kje leži vzrok temu pojavu in ali je pomoč mogoča?

Vsled povoljne sadne letine v Avstriji in Češkoslovaški, ki bodo mogoče nakupili letos pri nas le nekaj poznega kvalitetnega blaga, pride kot kupec našega sadja edino Nemčija v poštev. Na nemškem trgu nam konkurirajo Avstrija, Italija (južna Tirolska) in Švica, ki imajo prav povoljno sadno letino, posebno zgodnjega sadja. Razen tega uvozi Nemčija tudi precej češkoslovaškega, romunskega in bolgarskega sadja. Konkurenco teh treh držav ne smemo podcenjevati, če tudi naše alpsko sadje v pogledu kakovosti uspešno z njihovim konkurira. Pač pa nam mnogo škodi konkurenca sadja iz Avstrije, Italije in Švice, ki imajo vzorno sadjarstvo, s katerim se naše ne more vzoporediti. Jabolka iz teh držav, od prapopolne zdrava, pazljivo spravljena, odbrana in ekspeđerana tako, da prihajajo na nemški trg v odličnem stanju. Jabolka pa niso samo na izgled lepa in zdrava, temveč so tudi trpežna. Sadna trgovina je v rokah izkusnih izvoznikov, kateri med seboj tekmujejo, da kupca čim bolj postrežejo. Tudi državna kontrola pri izvozu je zelo stroga, ker se pač te države zavedajo, da zamorejo na stalen odjem računati le, če se bo pri izvozu resno postopalo.

Kakšno je stanje pri nas?

Kvalitetno sadje, sposobno za izvoz prodajamo le v alpskih pokrajinah, nekaterih

delih Bosne in Srbije. Medtem ko je proizvodnja v Bosni in Srbiji prilagoden zahtevam sadne trgovine, se mi v tem pogledu ne moremo pohvaliti. V Bosni in Srbiji se namreč proizvaja le 3 do 5 sort jabolk, toda za to od teh velike količine. Kupec zahteva, da se mu od ene sorte dobavlja cel vagon in to le od sort, na katere se je njegov potrošač navadil. Tem zahtevam zamoremo Slovenci redko kdaj ustreči. Naše sadjarstvo ni bilo od početka postavljeno na pravilno trgovsko bazo. Smerice mu niso dajali strokovnjaki, ki bi bili tudi v trgovskem pogledu verzirani. Bili so oduševljeni ljubitelji, ki so vrste priporočali vsled raznih njihovih prednosti, ki zanimajo strokovnjake in ljubitelje, nikoli pa niso vpoštevali njihovo transportno in sploh trgovsko vrednost. Vcepili so našemu sadjarju ljubiteljstvo, namesto, da bi ga naučili proizvodnjo za trgovino. Res je, da se nekaj sadjarstvo ni smatralo kot pridobitna panoga kmetijstva in da se je sadje proizvajalo le za domačo potrebo. Danes pa je sadjarstvo zelo važna pridobitna panoga in za to se mora proizvodnja komercializirati. Prvi korak k temu bo, da se zmanjša število sort, saj to nam ne bo težko, ko iz izkustva že znamo, kaj kupec želi in katere vrste se najbolj rentirajo. Zadostovale bodo 2—3 najzgodnejše vrste, isto toliko jesenskih vrst in največ 5—7 poznih vrst. Vse druge, posebno pa občutljive vrste, katere shranjevanje in daljši transport ne prenesejo, se imajo od proizvodnje za prodajo izločiti. Gojijo jih naj ljubitelji na mestnih vrtovih za lastno potrebo, ne pa kmet, kateremu naj bo sadjarstvo vir dohodkov.

Komercializacija se mora občutiti tudi pri negovanju nasadov. Brezobzirno treba iztrebiti vsa zakrčljiva drevesa, saj so ta drevesa le leglo raznih boleznih in škodljivcev in ni-

koli ne morejo roditi kvalitetnih plodov. Če se prepotuje naša banovina z očmi trgovca, nam bo po izgledu sadonosnikov takoj jasno, zakaj se največ sadja za izvoz nakupuje na Štajerskem. Čim se namreč prekorači Sava, sadno drevje z redkimi izjemami sploh ni negovano. Niti ga sadjar obreže in priredi kot je to nujno potrebno, niti ga očisti od mahu, še manje pa obrača pažnjo na zatiranje bolezni in mrčesa. Ali je potem čudno, če v teh krajih izvozniki le takrat nakupuje, kadar je slaba letina v naprednejših predelih banovine? Letos n. pr. napredne Slovenske gorice imajo mnogo sadja. Pričakovati bi bilo, da bodo nekateri kraji Dolenjske, ki imajo dosti sadja, to sadje dobro vnovčili. Če pa je izvoznik, ki je za poskus iz teh krajev sadje izvozil, moral kupcu v ceni popustiti, ker je vse sadje črvido, čeprav je na izgled prav lepo, bo vsakemu razumljivo, da se bo v bodoče Dolenjske izogibal.

Vendar pa vseh neuspehov v sadni trgovini ni kriv le producent. Krivi so tudi izvozniki, kriva je tudi nedovoljna državna kontrola. Kako bi bilo sicer mogoče, da je letos nemška kontrolna komisija zabranila svojim uvoznikom nakup sadja od nekega velikega jugoslovanskega izvoznika, ko se je prepričala, da sadje ne odgovarja niti najprimitivnejšim trgovskim običajem. Ali ni sramota za našo državo, da morajo na tak način nemške oblasti čuvati svoje izvoznike zgub, namesto da bi naša kontrola zabranila izvoz neprimerne blaga. Resnici na ljubo bodi povedano, da ta greh ni napravil izvoznik iz naše banovine in da tukajšnje kontrolne oblasti niso malomarno postopale. Kljub temu, ima največjo škodo naš producent, saj pri izvozu gre v prvi vrsti za naše sadje!

Na sloves svojega sadja mora torej producent sam paziti. Ni dovolj proizvesti kvalitetno sadje in pazljivo ga pripraviti za pro-

Iz tega lahko spoznate, s kakšnimi grenkimi občutki gledamo kmetje v bodočnost in kako malo nam je mar parad in brušča, s katerim bi nekaferi radi zaglušili naše gorje. Ali ne bi bilo stokrat bolj pametno, manj napihovanja, pa več resnega dela, ki bi koristilo ne samo kmetu, ampak vsem slojem?!

Domači dogodki

× **Nov grob.** V Družinski vasi pri Novem mestu je umrla v torek dne 17. t. m. v 59. letu starosti gospa Zorka Josipina, rojena Gliha, soproga Zorka Florijana, bivšega župana občine Bela cerkev, načelnika cestnega odbora, krajnega šolskega sveta itd. Pokojnica zapuša poleg soproga 8 otrok, med njimi znanega mladinskega organizatorja in javnega delavca tovariša Cvetka Zorka. Pogreb blage pokojnice je bil v petek 20. t. m. dopoldne na župno pokopališče v Beli cerkvi. Pokojnici ohranimo blag in trajen spomin! Prizadeti družini naše iskreno sožalje!

× **Peljski zadružniki** potujejo te dni po naši državi, da se seznanijo z organizacijo zadružništva v naši državi. Ostali bodo pri nas 20 dni in obiskali vsa naša glavna zadružna središča.

× **Proščenje (žeganje) pri Treh farah.** Na Jernejevo nedeljo, letos 29. avgusta, se zbere vsako leto pri znamenitih Treh farah pri Metliki na tisoče romarjev. Pridejo od vseh strani, da se poklonijo čudodelni Materi božji. Proščenje pri Treh farah je nad vse zanimivo. Ze sam izvor, nastanek Treh far — to so tri cerkve, ena tik druge — je zavrt v tajinstveno nejasnost. Dognano je, da so cerkve že zelo stare, iz 13. stoletja, ko je zagospodoval pri nas — križevniški red.

× **Smrtna prometna nesreča** se je pripetila nedavno v Ormožu. Posesnik Alojz Hebar iz Sodinec je peljal voz opeke. Pred Kraljevo prodajalno je skočil z voza, da bi nekega vprašujočega gospoda informiral o ceni opeke. Medtem

je pridrvel mimo avto Geze Fojtija iz Dolnje Lendave in tako nesrečno sunil Hebarja, da ga je v visokem loku vrglo v stran in je z glavo priletel na cestni tlak. Pri padcu mu je počila lobanja in je Hebar umrl že med prevozom v bolnico.

× V Skoplju zborujejo jugoslovanski učitelji. Kongres JUU se letos vrši v Skoplju. Potek je po poročilih precej živahen, o končnem uspehu zborovanja pa bomo poročali, ko bo kongres zaključen.

× V Preserjah je v Staretovi tovarni v ponedeljek popoldne izbruhnil požar, ki je povzročil dokaj škode, a niso mogli ugotoviti, kako je nastal.

× **Rojaki iz Amerike**, ki so bivali skoraj dva meseca na obisku v stari domovini, so v ponedeljek zvečer zopet odpotovali proti Ameriki. V Ljubljani so se znanci in prijatelji pristrčno poslovili od odhajajočih in jim želeli srečno pot v novo domovino.

Mlado kmetsko dekle,

ki jo veseli vsa kmetska dela, sprejemem v službo takoj. — Naslov pove uprava »Kmetškega lista«.

× Na Meleh pri Ljutomeru je pred kratkim pogorelo gospodarsko poslopje s senom in slamo posestnici Mariji Satlar. Gasilci so ogenj lokalizirali in dosegli, da se požar ni razvil v hujšo katastrofo.

× **Sprejem v enoletno šolo za otroške negovalke** traja do 26. avgusta. Gojenke se sprejemajo v dveh skupinah, in sicer v eno s 4 razredi ljudske šole, v drugo z meščansko ali ustrezno šolo. Starost 18 do 28 let. Pričetek šole bo dne 9. septembra. Natančnejša navodila so objavljena v »Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine« št. 59 (priloga z dne 24. julija) ter se dobijo tudi v dopoldanskih urah v drž. zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ulica. Dekleta, ki čutijo veselje za ta poklic, naj ne zamude priložnosti in naj se pravočasno javijo za sprejem v šolo.

× **Cena vstopnic in legitimacij** za obisk jesenskega ljubljanskega velesejma od 1. do 12. septembra: Za obiskovalce, ki plačajo železniško vozno karto do Ljubljane do 25 din, se žigosa železniška legitimacija na podlagi velesejske vstopnice za 10 din, ki daje pravico do enega dnevnega in enega večernega obiska velesejma. Za vozne karte od 25 do 60 din je treba kupiti velesejsko legitimacijo za 15 din, ki daje pravico na tri dnevne in tri večerne obiske velesejma, za vozne karte preko 60 din pa legitimacijo za 25 din, ki velja za pet dnevnih in pet večernih obiskov velesejma. Velesejska legitimacija se glasi na ime in je neprenosna.

× Pri Dobravi v občini St. Jerneju na Dolenjskem je Krka naplavila truplo 40 do 50letnega neznanega utopljenca. Truplo so pokopali na tamkajšnjem pokopališču. Popis lahko dobi, kdor bi se interesiral, pri tamkajšnji občinski upravi. Identiteta še namreč ni ugotovljena.

× **Angleško brodovje** obišče v času od dne 26. t. m. do 8. septembra naš Jadran. Naše vojaške oblasti bodo izkazale angleški pomorski silil vse vojaške časti, kakor je običaj med prijateljskimi mornaricami.

× V Krčevini je vinjen moški z nožem napadel 39letnega železničarja Franca Hrobata in ga dvakrat zabodel v hrbet. Oklal je tudi nekaj drugih ljudi, nato pa je utekel proti Košakom. Nevarno poškodovane ranjence, ki jih je več, so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

× **S kolesom v smrt.** Nedavno se je zvečer peljal Anton Špurej s kolesom iz Hoč, kjer je imel na občini opravke, proti domu. Med vožnjo ga je blizu šole na Reki zadela srčna kap. Ko je drugo jutro njegov brat odhajal na delo, je našel na cesti kolo in mrtvega Antona.

Iskanje ...

J. P. Mala gora. Na vašo reklamacijo sporočamo, da je bil »Kmetijski list« št. 32 z dne 11. avgusta 1937 po tiskovnem zakonu zabranjen.

P. R. Srednji vrh. Mlatič ima polne roke dela in ne more vsem ustreči. Veseli nas pa, da ste spoznali njegove plemenite namene.

dajo. Producent mora tudi paziti, komu ga zaupa pri izvozu. Lastne organizacije producentov bi tej zahtevi seveda najbolje odgovarjale. Vendar, ker bi morale te organizacije razpolagati z zadostnimi materialnimi sredstvi, ki jih nimajo, bomo še vedno navezani na privatno iniciativo. Priznati moramo, da imamo Slovenci nekaj prav reelnih in zaupanja vrednih sadnih izvoznikov. Zelo mnogo pa je med njimi spekulativnih in škodljivcev, katerih se moramo znebiti. Brez stroge državne kontrole in ureditve vprašanja, kakšne kvalifikacije mora izvoznik imeti, pa seveda ne bo šlo. Temu vprašanju in ureditvi cene nega kredita za izvozne organizacije producentov, naj bi merodajni posvetili največjo pažnjo.

Po tem splošnem pregledu nam bo lažje presoditi razmere, ki so nastale na sadnem trgu pri nas in v Nemčiji.

Koncem prejšnjega meseca je obvestil Prizad, ki razdeljuje kontingente za izvoz v Nemčijo, da so nemški tozadevni uradi dovolili svojim uvoznikom, da smejo plačati do RM 30— za 100 kg jabolk franko nemška meja. Ker je obljubil Prizad tudi premije 25 din za 100 kg, bi torej izvoznik dobil din 4— franko nemška meja, oziroma okoli din 3-20 franko naša, ker je prevoz polvagonskih pošiljatev dražji. Prizad je obenem pozval izvoznike, da ne prodajajo ceneje. V resnici pa noben naš izvoznik ni dosegel gornje cene, temveč največ RM 25— ali s premijo din 3-40 franko nemška meja. Ko so se pojavila italijanska jabolka na trgu, ter so tudi v Nemčiji dozorele najzgodnejše vrste, pa je cena občutno padla. Teden pred 15. t. m. se je plačalo še 19—22 RM, a pretekli teden le še 14 do 17 RM. Italijani namreč nudijo franko

nemška meja krasno sadje po 80 do 90 lir, kar iznosi okoli din 1-75 do 1-95, Avstrijci pa po RM 9—10 ali din 1-80 do 2—. Radi te konkurence tudi Nemcem ne konvenira plačati nam več kot drugod in zato nudijo tudi nam le RM 10 do 12. Medtem ko Nemci računajo z uradnim kurzom din 17-60 za 1 RM, dobimo v naši državi za 1 klirinško marko le okoli din 12-50 do 13—. Tako dobimo sedaj za 1 kg jabolk franko nemška meja največ din 1-56, oziroma s premijo din 1-80, torej manje kot naši sosedje. Če bi bil kurs 1 RM vsaj din 14-50, kot se splošno zahteva, pa bi dobili isto toliko kot sosedje.

Posledica padca cen je bila, da so nemški uvozniki skoraj vsako jugoslovansko pošiljatev protestirali. Marsikateri protest je bil tudi upravičen, saj se je pošiljalo slabo blago, ki nikakor s konkurenčnim ni moglo tekmovali. Iz južnih krajev pa so se pošiljali tudi nestrokovno adjustirani vagoni, tako da se je kakovost sadja na potu pokvarila. Vse to se je moglo preprečiti, če bi bila državna kontrola stroga in če se v sadno trgovino ne bi bili vsilili ljudje, ki nimajo dovoljno strokovnega znanja ali pa želijo na lahek način zaslužiti.

Danes pri ceni din 1-80 franko nemška meja se seveda producentu ne morejo plačati dobre cene. Prevoz do nemške meje in nakup stane okoli din 0-65 za kg, a izvoznik mora za svoj riziko tudi nekaj zaslužiti. Če se plača za jesenska jabolka dokler traja tak položaj na trgu, din 1— do 1-20, je izvoznik storil vse, kar je mogel.

Pripomniti je še, da nemškemu izvozniku sedanje nizke cene ne konvenirajo. Po uredbi, ki je izšla sredi tega meseca sme nemški uvoznik pri prodaji sadja zaslužiti največ 10

odstotkov. Če je torej kupni sadje po RM 12— franko nemška meja, ga n. pr. to sadje v Münchenu stane RM 20-50, ker ima še na davkih, carini in prevozu od meje do Münchena okoli RM 8-50 stroškov. Kalo in druge stroške pa po uredbi ne sme vpoštevati k nakupni ceni. Tako zasluži le RM 2-05 ali 25 din pri 100 kg. Če pa bi iznosila cena RM 18—, kar bi tudi nam konveniralo, bi zaslužili RM 2-65. Pri zaslužku RM 2-05 komaj pokrije neizbežni kalo in druge režijske stroške, medtem ko bi pri RM 2-65 ipak ostalo nekaj skromnega zaslužka. Za to vidimo, da so vsi mali kupci prenehali z uvozom in da kupujejo le še velike firme, ki skušajo z velikim prometom nadoknaditi manjši zaslužek. Vsak uvoznik pa skuša neizbežni kalo zmanjšati, kolikor je mogoče in zato stavlja na kakovost vse večje zahteve. To mu je tem lažje, ker so sedaj velike firme uvoz monopolizirale in so torej vsi naši izvozniki od njih zavisni.

Iz vsega se vidi, da naši producenti v pogledu cen, vsaj za jesensko sadje, ne morejo pričakovati povišanja. Neverjetno je namreč da bi naša država dovolila povečanje kurza RM, ker bi to imelo mogoče slabe posledice pri drugi trgovini. Pač pa bodo zahtevki kupcev, dosledno temu tudi naših izvoznikov, v pogledu kakovosti bolj strogi kot do sedaj. Priznati je, da je to edini način, da Nemčijo zadržimo v bodočnosti kot kupca, ker ne smemo varati samega sebe, temveč priznati, da nas že vsi naši sosedje in v zadnjem času tudi Romunija in Bolgarska v pogledu kakovosti nadkriljujejo. Kdor želi našemu sadjarstvu dobro, ta mora le želeti, da se izvozna kontrola čim bolj poostri, če tudi le pri nas, ker le na ta način bomo obvarovali sloves našemu sadjarstvu.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Ptuj je bilo prignanih 69 volov, 326 krav, 16 bikov, 31 juncev, 95 telic, 4 teleta, 63 konj in 13 žrebet, skupaj 617 glav. Prodanih je bilo 281 glav. Cene so bile naslednje: voli 4'— do 5'50 din, krave 2'75—4'50, biki 3'75—5'50, junci 3'70—4'25, telice 3'50—5'—, teleta 5'75 din za kg žive teže; konji 450 do 5.000 din, žrebeta 900—2.000 din za komad.

Važnejša radio predavanja

od 29. avgusta do 5. septembra 1937

Nedelja, dne 29. avgusta, 17.00: Kmetijska gospodarska navodila in poročila.

Torek, dne 31. avgusta, 19.00: Vas in mesto v naši narodni glasbi. — 20.10: Ribarstvo v dravski banovini.

Petek, dne 3. septembra. O kulturnih delavcih kamniškega okraja. — 20.10: Vzgoja otrokovega značaja.

Sobota, dne 4. septembra, 20.00: O zunanji politiki.

Sejmi

29. avgusta: v Zagorju ob Savi, Zaleu, Sv. Barbari v Halozah, Koračicah, Muti, Podčetrtku.

30. avgusta: v Št. Vidu pri Blokah, Kranju, Veliki Loki.

31. avgusta: v Moravčah, Kamniku, Vidmu pri Dobropoljah, Ormožu, Mariboru, Dolnji Len-davi, Slov. Konjicah.

1. septembra: v Ljubljani, Trzinu, Radečah pri Zid. mostu, Višnji gori, Guštanju, Trbovljah, Zigarskem vrhu nad Sevnico.

2. septembra: v Črnomlju, Vrhniku, Mokronogu, Sodražici, Turnišču, Prosenjakovcih.

3. septembra: v Mariboru, Planini.

4. septembra: v Št. Rupertu, Krškem, Brojini, Vuhred, Celju, Domžalah, Kamniku, Ljubljani, Škofji Loki, Trzinu, Hrastniku-Dolu, Prevaljah, Št. Ilju pod Turjakom, Brezicah, Sevnici, Trbovljah, Križevcih.

OZIMNA ŽITA

moramo gnojiti pred setvijo, na sirovo brazdo z **Nitrofosom** (na težki zemlji) oz. z **Nitrofoskalom** (na lahki zemlji).

Travnike gnojimo, ko smo končali s pašo, z apnenim dušikom, ki povzroča bujno rast trave in pomnožitev beljančevine v zeleni krmi.

Vsa gnojila dobavlja

Tvornica za dušik d. d. Ruše v Rušah

EKONOM

osrednja gospodarska zadruga r. z. z. o. z. v LJUBLJANI

dobavlja na veliko vse deželne prideleke po najugodnejših cenah

Kmetijski hranilni in posojilni dom

V LJUBLJANI, Tavčarjeva ul. 1

Telefon štev. 20-47 reg. zadr. z neomejeno zavezo Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun poštne hranilnice štev. 14.257
RAČUN PRI NARODNI BANKI

N o v e v l o g e
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%,
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

Eskontuje menice

Daje
kratkoročna posojila

Izvršuje ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

ZEDINJENA ZAVAROVALNICA

D. D.

(VARDAR - HERCEG BOSNA - TRIGLAV)

Jamstvena sredstva Din 100.000.000.—. Delniška glavnica
Din 6.000.000.000.—. Kapital življenjskih zavarovanj Din 250.000.000.—

se je preselila iz Miklošičeve ceste št. 14

v lastno palačo, Ljubljana

Cigaletova ulica štev. 1

(pred sodiščem)

Telefon 29-17

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je 17. t. m. umrla naša ljuba, draga mama in žena, oziroma sestra, teta in tašča gospa

JOSIPINA ZORKO, roj. GLIHA

v 59. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti.

Na zadnji poti smo jo spremili v petek 20. t. m. in jo položili na farnem pokopališču v Beli cerkvi k večnemu počitku. Blag ji spomin, mirno naj počiva po težkem trpljenju.

Zahvala.

Vsem, ki ste našo nepozabno mamico pokropili, ji prinesli cvetja in jo spremili na zadnji poti ter nas tolažili v težkih dneh, naša priročna in neizmerna hvala. Posebno se moramo še zahvaliti oč. duhovščini, posebno gosp. duh. svetniku Perko-tu za pogrebne obrede, nadalje pevcem z gosp. šol. upraviteljem Vidmarjem na čelu za v srce segajoče žalostinke, potem gas. četi iz Bele cerkve za častno spremstvo in vsem, vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Bog plačaj!

V Družinski vasi, dne 22. avgusta 1937.

Neutolažljivi ostali.